

**Türkiye Cumhuriyeti Hükümeti ile Belçika Krallığı Arasında
Diplomatik ve Konsüler Personelin Belirli Yakınlarının
Kazanç Getirici Bir İşte Çalışmalarına Olanak Sağlayan
Anlaşmanın Onaylanmasının Uygun Bulunduğuna Dair
Kanun Tasarısı ile Dışişleri Komisyonu Raporu (1/678)**

Not: Tasarı Başkanlıkça; tali olarak Sağlık, Aile, Çalışma ve Sosyal İşler Komisyonuna, esas olarak da Dışişleri Komisyonuna havale edilmiştir.

T.C.

Başbakanlık

Kanunlar ve Kararlar

Genel Müdürlüğü

10/2/2009

Sayı: B.02.0.KKG.0.10/101-1668/536

TÜRKİYE BÜYÜK MİLLET MECLİSİ BAŞKANLIĞINA

Dışişleri Bakanlığı’nca hazırlanan ve Başkanlığınıza arzı Bakanlar Kurulu’nca 21/1/2009 tarihinde kararlaştırılan “Türkiye Cumhuriyeti Hükümeti ile Belçika Krallığı Arasında Diplomatik ve Konsüler Personelin Belirli Yakınlarının Kazanç Getirici Bir İşte Çalışmalarına Olanak Sağlayan Anlaşmanın Onaylanmasının Uygun Bulunduğuna Dair Kanun Tasarısı” ile gerekçesi ilişikte gönderilmiştir.

Gereğini arz ederim.

Recep Tayyip Erdoğan

Başbakan

GEREKÇE

Büyükelçiliklerde ve Başkonsolosluklarda çalışan diplomat, idari-teknik ve diğer personel ile aile bireyleri (eş-çocuk) bulundukları ülkede sırasıyla 1961 ve 1963 tarihli Diplomatik ve Konsolosluk İlişkileri Hakkında Viyana Sözleşmelerinde (DİVS ve KİVS) öngörülen ayrıcalık ve bağışıklıklardan yararlanmaktadırlar. Viyana Sözleşmeleri diplomat, idari-teknik ve diğer personel eş ve çocuklarının ev sahibi ülkede kazanç getirici işte çalışmaları halinde, sahip olmaları gereken ayrıcalık ve bağışıklıklardan feragat etmelerini öngörmekte, ayrıca bu sistemde çalışma izni, süresi ve alanı ev sahibi ülkenin takdirinde bulunmaktadır.

Günümüzde meslek sahibi eşlerin sayısında belirgin bir artış gözlenmektedir. Küreselleşen, iletişim çağının olanaklarından yararlanan dünyada diplomasi alanında son yıllarda meydana gelen bir diğer gelişme ise, özellikle meslek sahibi diplomat eşlerinin sosyal görevlerinin yanı sıra, mesleklerini de icra etme isteğinde olmalarıdır. Diplomatik misyonlarda görevli kadın ve erkek memurların eş ve bakımıyla yükümlü olunan belirli yaşlardaki çocuklarının ev sahibi ülkede çalışmalarının sınırlanması günümüzün gerçekleri ile bağdaşmamaktadır.

Bu amaçla birçok ülke ikili düzenlemeler yapma yoluna gitmektedir. Bu uygulama özellikle Batılı ülkelerde ve Avrupa Birliği üyesi ülkelerde çok yaygındır. Avrupa Konseyi 1987 yılında bir örnek anlaşma metni benimsemiş ve ülkelerin sorunu örnek anlaşma çerçevesinde yapacakları ikili düzenlemeler yoluyla çözümlemelerini mümkün kılmıştır.

İkili düzenlemeler genellikle Nota teatisi veya Protokoller imzalanması şeklinde gerçekleştirilmektedir. İkili düzenlemelerin tercih edilmesinin nedeni kazanç getirici bir işte çalışma isteğinin ev sahibi ülkenin takdirinden çıkartılması ve "karşılıklılık" çerçevesinde bir düzenlemeye bağlanmasıdır. Diğer bir nedeni ise, çalışma talebi uygun bulunan aile bireylerinin Diplomatik ve Konsolosluk İlişkileri Hakkında Viyana Sözleşmeleri ile esasen hak ettiği temel ayrıcalık ve bağımsızlıklarının devam ettirilmesi, sınırlamanın sadece çalışılan iş ile bağlantılı olarak getirilmesidir.

Bu çerçevede, ülkemiz diplomatlarının eşlerine ve çocuklarına Misyon şefinin takdiri göz önünde bulundurulmak suretiyle 12 Şubat 1998 tarihinden itibaren yurtdışında çalışmaları imkânı sağlanmış bulunmaktadır. Söz konusu ikili düzenlemeler, Bakanlığımızın uygun gördüğü ülkelerle yapılmaktadır. Bu kapsamda şimdiye kadar, ABD, İngiltere, Hollanda, İtalya, Slovak Cumhuriyeti, Ukrayna, Polonya, Arjantin, Portekiz ve Slovenya ile anlaşmalar yapılmış bulunmaktadır.

Yukarıda değinilen, eşlerin çalışmasına ilişkin uygulama ve görüşlerimiz bağlamında, Belçika ile ikili bir düzenleme yapılması yönünde mutabık kalınmış ve bu Anlaşma yapılmıştır.

Dışışleri Komisyonu Raporu

Türkiye Büyük Millet Meclisi

Dışışleri Komisyonu

22 Mart 2011

Esas No.: 1/678

Karar No.: 210

TÜRKİYE BÜYÜK MİLLET MECLİSİ BAŞKANLIĞINA

Dışışleri Bakanlığı tarafından hazırlanarak Bakanlar Kurulunca 10/2/2009 tarihinde Türkiye Büyük Millet Meclisi Başkanlığına sunulan ve Başkanlık tarafından 26/2/2009 tarihinde tali komisyon olarak Sağlık, Aile, Çalışma ve Sosyal İşler Komisyonuna, esas komisyon olarak da Komisyonumuza havale edilen "Türkiye Cumhuriyeti Hükümeti ile Belçika Krallığı Arasında Diplomatik ve Konsüler Personelin Belirli Yakınlarının Kazanç Getirici Bir İşte Çalışmalarına Olanak Sağlayan Anlaşmanın Onaylanmasının Uygun Bulunduğuna Dair Kanun Tasarısı" Komisyonumuzun 17/3/2011 tarihli 24 üncü toplantısında Dışışleri Bakanlığı temsilcilerinin de katılımlarıyla görüşülmüştür.

Tasarı ve gerekçesi incelendiğinde Türkiye Cumhuriyeti Hükümeti ile Belçika Krallığı Arasında Diplomatik ve Konsüler Personelin Belirli Yakınlarının Kazanç Getirici Bir İşte Çalışmalarına Olanak Sağlayan Anlaşma'nın, karşılıklılık ilkesine uygun olarak Belçika ve Ülkemizde, diplomatik misyon, konsolosluk veya uluslararası kuruluş temsilciliklerinde görevlendirilen personelin belirli aile üyelerinin kazanç getirici bir işte çalışmalarına imkan sağlamak amacıyla hazırlandığı anlaşılmaktadır.

Komisyonumuzda Tasarının tümü üzerinde yapılan görüşmelerde, karşılıklılık ilkesi çerçevesinde, Diplomatik İlişkiler Hakkında Viyana Sözleşmesi (1961) ve Konsolosluk İlişkileri Hakkında Viyana Sözleşmesinin (1963) 1 inci maddesinde tanımlanan veya kabul eden devletteki uluslararası kuruluş temsilciliklerinde görevlendirilen

a- gönderen devletin diplomatik ajan veya konsolosluk memurunun eşi ile on sekiz yaşın altındaki evli olmayan çocuklarına ve

b- gönderen devletin diplomatik misyon ya da konsolosluklarında görevli diğer personel mensuplarının eşlerine,

aile üyeleri olarak, kabul eden devlette kazanç getirici bir işte çalışmalarına izin verilmesini öngören Anlaşma'ya bağlayıcılık kazandırılmasının faydalı olacağı ifade edilmiştir.

Tasarının tümü üzerindeki görüşmelerin ardından Tasarı ve gerekçesi Komisyonumuzca benimsenerek oy birliği ile maddelerin görüşülmesine geçilmiştir.

Tasarının 1 inci, 2 nci, 3 üncü maddeleri ile tümü aynen ve oy birliği ile kabul edilmiştir.

Raporumuz, Genel Kurulun onayına sunulmak üzere Yüksek Başkanlığa saygı ile arz olunur.

Başkanvekili	Sözcü	Kâtip
<i>Mehmet Ceylan</i>	<i>Metin Yılmaz</i>	<i>Mehmet Çerçi</i>
Karabük	Bolu	Manisa
Üye	Üye	Üye
<i>Hüseyin Pazarıcı</i>	<i>Onur Öymen</i>	<i>Fevzi Şanverdi</i>
Balıkesir	Bursa	Hatay
Üye	Üye	Üye
<i>Canan Kalsın</i>	<i>Mehmet Ufuk Uras</i>	<i>Canan Arıtman</i>
İstanbul	İstanbul	İzmir
Üye	Üye	Üye
<i>Abdullah Çalışkan</i>	<i>Hüseyin Tuğcu</i>	<i>Mehmet Şahin</i>
Kırşehir	Kütahya	Malatya
Üye		Üye
<i>Gönül Bekin Şahkulubey</i>		<i>Necip Taylan</i>
Mardin		Tekirdağ

HÜKÜMETİN TEKLİF ETTİĞİ METİN

**TÜRKİYE CUMHURİYETİ HÜKÜMETİ
İLE BELÇİKA KRALLIĞI ARASINDA
DİPLOMATİK VE KONSÜLER
PERSONELİN BELİRLİ YAKINLARININ
KAZANÇ GETİRİCİ BİR İŞTE
ÇALIŞMALARINA OLANAK SAĞLAYAN
ANLAŞMANIN ONAYLANMASININ
UYGUN BULUNDUĞUNA DAİR KANUN**

TASARISI

MADDE 1- (1) 31 Ekim 2008 tarihinde İstanbul’da imzalanan “Türkiye Cumhuriyeti Hükümeti ile Belçika Krallığı Arasında Diplomatik ve Konsüler Personelin Belirli Yakınlarının Kazanç Getirici Bir İşte Çalışmalarına Olanak Sağlayan Anlaşma”nın onaylanması uygun bulunmuştur.

MADDE 2- (1) Bu Kanun yayımı tarihinde yürürlüğe girer.

MADDE 3- (1) Bu Kanun hükümlerini Bakanlar Kurulu yürütür.

Recep Tayyip Erdoğan
Başbakan

Devlet Bak. ve Başb. Yrd.

C. Çiçek

Devlet Bakanı

M. Aydın

Devlet Bakanı

N. Çubukçu

Devlet Bakanı

E. Bağış

İçişleri Bakanı

B. Atalay

Millî Eğitim Bakanı V.

R. Akdağ

Ulaştırma Bakanı

B. Yıldırım

Sanayi ve Ticaret Bakanı

M. Z. Çağlayan

Devlet Bak. ve Başb. Yrd.

H. Yazıcı

Devlet Bakanı

M. Başesgioğlu

Devlet Bakanı V.

K. Unakıtan

Adalet Bakanı V.

C. Çiçek

Dışişleri Bakanı

A. Babacan

Bayındırlık ve İskân Bakanı

F. N. Özak

Tarım ve Köyîşleri Bakanı

M. M. Eker

En. ve Tab. Kay. Bakanı

M. H. Güler

Çevre ve Orman Bakanı

V. Eroğlu

DİŞİŞLERİ KOMİSYONUNUN

KABUL ETTİĞİ METİN

**TÜRKİYE CUMHURİYETİ HÜKÜMETİ
İLE BELÇİKA KRALLIĞI ARASINDA
DİPLOMATİK VE KONSÜLER
PERSONELİN BELİRLİ YAKINLARININ
KAZANÇ GETİRİCİ BİR İŞTE
ÇALIŞMALARINA OLANAK SAĞLAYAN
ANLAŞMANIN ONAYLANMASININ
UYGUN BULUNDUĞUNA DAİR KANUN**

TASARISI

MADDE 1- Tasarının 1 inci maddesi Komisyonumuzca aynen kabul edilmiştir.

MADDE 2- Tasarının 2 nci maddesi Komisyonumuzca aynen kabul edilmiştir.

MADDE 3- Tasarının 3 üncü maddesi Komisyonumuzca aynen kabul edilmiştir.

**TÜRKİYE CUMHURİYETİ HÜKÜMETİ İLE BELÇİKA KRALLIĞI
ARASINDA DİPLOMATİK VE KONSÜLER PERSONELİN BELİRLİ
YAKINLARININ KAZANÇ GETİRİCİ BİR İŞTE ÇALIŞMALARINA
OLANAK SAĞLAYAN ANLAŞMA**

Türkiye Cumhuriyeti Hükümeti

ve

Belçika Krallığı

Gönderen Devlet tarafından, kabul eden Devletteki diplomatik misyon, konsolosluk veya uluslararası kuruluş temsilciliklerinde görevlendirilen personelin belirli aile üyelerinin kazanç getirici bir işte çalışmalarını kolaylaştıran bir anlaşma akdetmek arzusuyla

Aşağıdaki hususlarda mutabık kalmışlardır:

MADDE 1

Anlaşmanın kapsamı

Karşılıklılık ilkesi çerçevesinde, Diplomatik İlişkiler Hakkında Viyana Sözleşmesi (1961) ve Konsolosluk İlişkileri Hakkında Viyana Sözleşmesi'nin (1963) 1. maddesinde tanımlanan veya kabul eden Devletteki uluslararası kuruluş temsilciliklerinde görevlendirilen,

- a) gönderen Devletin diplomatik ajan veya konsolosluk memurunun eşi ile onsekiz (18) yaşın altındaki evli olmayan çocuklarına;
- b) gönderen Devletin diplomatik misyon ya da konsolosluklarında görevli diğer personel mensuplarının eşlerine

« aile üyeleri » olarak -bundan sonra faydalanan kişi olarak adlandırılacak- kabul eden Devlette kazanç getirici bir işte çalışmalarına izin verilir.

Kazanç getirici bir işte çalışma izni, diplomatik misyon, konsolosluk veya uluslararası kuruluş temsilciliği mensubunun kabul eden Devlette görev süresinin sonunda sona erecektir. Faydalanan kişi, aile üyesi sıfatını kaybettiği takdirde izin feshedilecektir.

Söz konusu izin, kabul eden Devletin vatandaşlarını ya da kabul eden Devlette sürekli ikamet eden kişileri kapsamaz.

Çalışma izni bir yılı aşmayacak bir süre için verilecek ve bunu izleyen dönemlerde eşit sürelerle yenilenebilecektir.

MADDE 2

Usul

1. Kazanç getirici bir işte çalışma iznine ilişkin talep, faydalanan kişi adına gönderen Devletin Büyükelçiliği tarafından,

- Türkiye Cumhuriyeti Dışışleri Bakanlığı Protokol Bölümüne
- ya da Belçika Krallığı Federal Dışışleri, Dış Ticaret ve Kalkınma İşbirliği Bakanlığı Protokol Bölümüne iletilecektir.

Şahsın, 1. madde kapsamında, bir görevlinin yakını olduğunun teyit edilmesi ve resmi talebin işleme konulmasının ardından, kabul eden Devletin Dışışleri Bakanlığı, aile yakınının kazanç getirici bir işte çalışmasının uygun bulunduğunu gönderen Devletin Büyükelçiliğine bildirecektir.

2. Gerekli işlemler, faydalanan kişinin kazanç getirici bir işte çalışmasını mümkün olan en kısa sürede sağlayacak şekilde yürütülecek ve çalışma izinleri ile benzer formalitelere ilişkin usul olumlu bir yaklaşımla uygulanacaktır.
3. Faydalanan kişinin kazanç getirici bir işte çalışması için izin, yalnızca kabul eden Devletin yetkilileri tarafından, o devlette yürürlükte olan kanun ve yönetmelikler ile bu Anlaşmanın hükümlerine uygun olarak verilecektir.

Çalışma izni, ilgili şahsın kazanç getirici bir işte çalışması için ortaya koyması gereken, kanunun öngördüğü şartlar veya kişisel özellik, profesyonel ya da diğer nitelikler gibi şartlardan muafiyet öngörmez.

4. Çalışma izni, ulusal güvenlik gerekçeleriyle reddedilebilir.

MADDE 3

Cezai yargı bağısıklığı

Aile üyelerinin, 1961 tarihli Diplomatik İlişkiler Hakkında Viyana Sözleşmesi, 1963 tarihli Konsolosluk İlişkileri Hakkında Viyana Sözleşmesi ya da geçerli başka bir uluslararası düzenleme uyarınca kabul eden Devletin cezai yargısından bağısık olmaları halinde,

- a) Gönderen Devlet, ilgili aile üyesinin kazanç getirici işle ilgili olarak işlediği veya ihmal ettiği fiiller bakımından cezai yargı bağısıklığını, böyle bir tasarrufu kendi çıkarlarına aykırı bulduğu durumlar dışında kaldıracaktır.
- b) Kabul eden Devletin ilgili mahkemesi bir hüküm verdiği takdirde, gönderen Devlet, aile üyesinin bu hükmün icrasına ilişkin bağısıklığını kaldırmayı ciddiyetle gözönünde tutacaktır.

MADDE 4

Medeni ve idari ayrıcalık ve bağısıklıklar

Kazanç getirici bir işte çalışma izninden faydalanan kişinin, Diplomatik İlişkiler ile Konsolosluk İlişkileri hakkında Viyana Sözleşmeleri veya geçerli başka bir uluslararası düzenleme uyarınca kabul eden Devletin medeni ve idari yargısından bağısık olması halinde, kazanç getirici işle ilgili olarak meydana gelen ve kabul eden Devletin medeni ve idare hukuku alanına giren fiiller bakımından sözkonusu bağısıklık uygulanmayacaktır. Gönderen Devlet bu konularla ilgili herhangi bir hükmün icrası bakımından bağısıklığı kaldıracaktır.

MADDE 5
Mali ve sosyal güvenlik rejimleri

Diplomatik İlişkiler ile Konsolosluk İlişkileri hakkında Viyana Sözleşmeleri veya geçerli başka bir uluslararası düzenleme uyarınca, aile üyeleri, kabul eden Devlette kazanç getirici işlerle ilgili tüm konularda, kabul eden Devletin mali ve sosyal güvenlik rejimlerine tabi olacaklardır.

MADDE 6
Yürürlüğe giriş

Bu Anlaşma, gerekli anayasal ve hukuki işlemlerin tamamlandığına dair diplomatik kanallardan son bildirimin yapıldığı tarihten altmış gün sonra yürürlüğe girecektir.

MADDE 7
Yürürlük süresi ve sona erme

Bu Anlaşma, taraflardan herhangi biri diğer tarafa altı ay önceden yazılı bildirimde bulunmak suretiyle anlaşmayı sona erdirene kadar, süresiz olarak yürürlükte kalacaktır.

Yukarıdaki hususlar muvacehesinde, Hükümetleri tarafından usulünce yetkili kılınan aşağıdaki imza sahibi temsilciler, bu Anlaşmayı imzalamışlardır.

31.10.2008 tarihinde İstanbul'da her biri Türkçe, Fransızca, Felemenkçe ve İngilizce dilinde ve her birinin lafzı aynı derecede bağlayıcı olan iki asli nüsha olarak hazırlanmıştır.

TÜRKİYE CUMHURİYETİ
HÜKÜMETİ ADINA

ALİ BABACAN
DIŞİŞLERİ BAKANI

BELÇİKA KRALLIĞI
ADINA

KAREL DE GUCHT
DIŞİŞLERİ BAKANI

